

«καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου....»

Ερμηνεία του προοιμιακού Ψάλμου (Γ΄)

Ορθοδοξία / Ερμηνεία Αγίας Γραφής

Μιχάλης Κουτσός, Φιλολόγος – Συγγραφέας

13. **«ποτίζων ὄρη ἐκ τῶν ὑπερώων αὐτοῦ,**

ἀπὸ καρποῦ τῶν ἔργων σου χορτασθήσεται ἡ γῆ.»

Εσύ είσαι που ποτίζεις τα βουνά από τα υψηλά μέρη του ουρανού και ο καρπός των ενεργειών σου είναι που χορταίνει η γη από νερό.

14. **«ὁ ἐξανατέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσι καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς.»**

14. Εσύ είσαι αυτός που βλασταίνεις το χορτάρι, για να τρέφονται τα ζώα, και φυτά, για να τα καλλιεργούν οι άνθρωποι και να βγάζουν το ψωμί τους από τη γη.

Ερμηνεία

Και οι στίχοι αυτοί απηχούν αντίστοιχους στίχους του αγιογραφικού αναγνώσματος της Γένεσης (9): *Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· συναχθήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν... καὶ εἶπεν ὁ Θεός· βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς.»*

Το χορτάρι, επειδή δεν φέρνει κανένα χρήσιμο καρπὸ για τον ἄνθρωπο, εἶναι τροφή των ζώων, ἐνῶ ἡ χλόη, δηλαδή τα φυτὰ και τα δένδρα, επειδή φέρνουν καρπὸ, εἶναι τροφή των ἀνθρώπων ἀλλά και των ζώων. Με το «τῆ δουλεία τῶν ἀνθρώπων» ἐννοεῖ στην υπηρεσία των ἀνθρώπων, διότι τα δημητριακά και τα φυτὰ δίνουν δουλειὰ στον ἄνθρωπο κι ἐτσι εξασφαλίζεται ὁ ἄρτος, δηλαδή ἡ διατροφή του ἀνθρώπου. Εδῶ τονίζεται ἡ ευεργετική δύναμη του νερού, που εἶναι ἀποτέλεσμα των ἐνεργειῶν του Θεοῦ, ἀφοῦ γίνεται ἡ αἰτία να βλαστάνει ἡ γῆ χόρτα και να φυτρώνουν φυτὰ που τα καλλιεργεῖ ὁ ἄνθρωπος για την συντήρησή του.

15. «καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου τοῦ ἰλαρῦναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ, καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει.»

Το κρασί εὐφραίνει τῆ ψυχὴ του ἀνθρώπου και κάνει το πρόσωπό του λαμπερό με το λάδι, ἐνῶ το ψωμί στηρίζει τῆ καρδιά του ἀνθρώπου.

Ερμηνεία

Το νερό εἶναι αὐτό που ξεκινάει ἀπὸ τις κορυφές των βουνῶν, ποτίζει βουνὰ και πεδιάδες, κάνει να βλαστάνουν τρυφερά χόρτα για τα ζῶα και καρποφόρα φυτὰ

για τους ανθρώπους, ανάμεσα στα οποία ξεχωρίζει τις βασικές τροφές, «τον άρτον, τον οίνον και το έλαιον. Ο άρτος και ο οίνος μετουσιώνονται σε σώμα και αίμα του Κυρίου κι έτσι αγιαζόμαστε. Το λάδι πάλι, που αποτελεί βασική διατροφή για τον άνθρωπο, ιδίως για τους Έλληνες, είναι και φάρμακο αλλά και μέσο αγιασμού, αφού στο άγιο βάπτισμα μας αλείφουν με λάδι για τους πνευματικούς αγώνες που θα κάνουμε, όπως αλείφονταν παλιότερα οι αθλητές για τους σωματικούς αγώνες. Αυτά τα τρία βασικά είδη διατροφής του ανθρώπου βλέπουμε ότι με την ευλογία της εκκλησίας γίνονται αιτία και πνευματικής διατροφής, αιτία αγιασμού της ψυχής με την έλευση του Χριστού, γιατί συνδέονται με τα μυστήρια της εκκλησίας, Θ. Κοινωνία, Βάπτισμα, Χρίσμα, Ευχέλαιο κλπ, με τα οποία έρχεται η Χάρη του Θεού στον άνθρωπο.

16 «χορτασθήσονται τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, αἱ κέδροι τοῦ Λιβάνου, ἃς ἐφύτευσας.»

16. Θα χορτάσουν από βροχή τα δέντρα της πεδιάδας και οι κέδροι του Λιβάνου που εσύ φύτεψες.

17. «ἐκεῖ στρουθία ἐννοσσεύσουσι, τοῦ ἐρωδιοῦ ἡ κατοικία ἠγεῖται αὐτῶν.»

18. Εκεί θα φωλιάσουν τα μικρά πουλάκια και πρώτος απ' όλους ο ερωδιός θα χτίσει τη φωλιά του.

18. «ὄρη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐλάφοις, πέτρα καταφυγὴ τοῖς λαγωῖς».

19. Τα ψηλά βουνά είναι καταφύγιο για τα ελάφια και τα βράχια για τους λαγούς.

Ερμηνεία

Μετά από την γενική αναφορά ακολουθεί η εξειδίκευση σε συγκεκριμένα φυτά και ζώα, χόρτος, δένδρα, κέδροι, ερωδιοί, ελάφια και λαγοί. Το νερό έχει ευεργετική επίδραση στα δέντρα και στα ζώα. Αφού χορτάσουν τα δέντρα της πεδιάδας και οι κέδροι του Λιβάνου από νερό, θα φουντώσουν και τότε μέσα στα πυκνά κλαδιά τους θα έρθουν να φωλιάσουν τα πουλάκια και πρώτος από όλους ο ερωδιός. Παράλληλα και τα ζώα, όπως τα ελάφια, θα βρουν καταφύγιο στα ψηλά βουνά, ενώ οι λαγοί στα βράχια.

Αλλεπάλληλες ωραίες εικόνες η μια πίσω από την άλλη έρχονται και ξανάρχονται και δεν λέει να σταματήσει ο ψαλμωδός την ωραία αυτή περιγραφή, γοητευμένος πραγματικά από την ομορφιά της φύσης. Πανδαισία είναι να τα φαντάζεσαι και να δοξολογείς γι αυτά τον Θεό. Δεν παραλείπει όμως να τονίσει τη σημασία του νερού, που είναι η πηγή της ζωής και που το δημιούργησε ο ίδιος ο Θεός, λέγοντας: «ποτίζων... ό έξανατέλλων...».

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

<https://bit.ly/3zip1Og>